

Teuntje overleefde de Watersnoodramp 'HET BOEK KAN NU ÉCHT DICHT'

"Ik hoor het ze nog zeggen: 'Gelukkig is Teuntje nog zo klein. Ze zal het zich later vast niet meer herinneren.' Ik nam me voor ooit het tegendeel te bewijzen. Nu, vijftenzestig jaar later, is het zover."

Op 31 januari 1953 wordt Nederland in het holst van de nacht getroffen door de grootste natuurramp in de naoorlogse geschiedenis. Na een zware noordwesterstorm breken binnen een paar uur de dijken door in Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant. Zo'n 100.000 mensen verliezen hun huis en bezittingen en meer dan 1.800 mensen komen om het leven. Als lid van het gemeentepersoneel en vrijwilliger van de brandweer wordt de vader van Teuntje de Haan (68) die nacht van zijn bed gelicht om mee te helpen. Hij verlaat hun huis in Nieuw-Tonge met de woorden dat hij veilig zal terugkeren. Een belofte die hij helaas nooit zal nakomen... Samen met haar broertje en moeder brengt de dan drieënhalfjarige Teuntje vervolgens vier dagen compleet geïsoleerd van de buitenwereld door op zolder. Wonder boven wonder weten ze de ramp te overleven, waarop ze het eiland zo snel mogelijk verlaten. Ondanks Teuntjes pogingen om net als iedereen 'gewoon' door te gaan, blijft het verleden haar achtervolgen. Teuntje: "Ik had de ramp dan wel meegemaakt, ik was te jong geweest om te kunnen bevatten wat er daadwerkelijk was gebeurd. Hierdoor vertoonden mijn herinneringen niet alleen veel hiaten, maar was ik ook nooit in staat geweest het geheel een veilige plek te geven. De losse flarden

Teuntje de Haan is nog net geen kleuter tijdens de ramp.

dreven zodoende als losse flodders door mijn hoofd en veroorzaakten op de vreemdste momenten een gevoel dat zich het best laat omschrijven alsof er scherpe scherven in me schuurden."

HÉT BESLUIT

Uiteindelijk kan ze er niet langer omheen. Ze móet op zoek naar de ontbrekende puzzelstukken in haar leven. Wie was haar vader? En wat gebeurde er die nacht precies?

Teuntje: "Het was precies veertig jaar na de watersnoodramp toen ik op de radio een historisch fragment hoorde. Vanuit de cockpit bracht een reporter live verslag uit van de ravage beneden hem: meubilair, brokstukken van huizen en dode paarden en koeien dobberend in een enorme, kolkende watermassa. Toch was het iets anders waardoor ik in één klap - en heftiger dan ooit tevoren - werd teruggeslingerd naar het verleden. Op de achtergrond hoorde ik het monotone gebrom van dat tweemotorige vliegtuig. Precies hetzelfde geluid dat ik als peuter had gehoord toen ik met mijn broertje en moeder op het balkon van ons huis had staan zwaaien met witte lakens. Een herinnering die ik ergens ver weg had gestopt. Daar in de auto nam ik het besluit mijn verleden niet langer de rug toe te keren. Drie dagen daarvoor had mijn moeder me namelijk gevraagd of ik mee wilde naar de nationale herdenking van de watersnoodramp. Een unicum, want in al die jaren had ze dat niet eerder gevraagd en werd er niet over gesproken. Blijkbaar kon de

Tijdens de ramp overstroomde een gebied van ongeveer 150.000 hectare in de provincies Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant.

stille worden doorbroken. Althans, dat is mijn invulling. Hoe dan ook, voor mij viel alles op dat moment samen."

EEN VERSLAG VAN BINNENUIT

"Ik wist meteen dat ik mijn trip *down memory lane* zou vastleggen in een boek, ook al had ik nauwelijks schrijfervaring. Naast het willen vinden van innerlijke rust voelde ik de drang iets te creëren, iets dat ik zou kunnen nalaten. De ramp mocht simpelweg nooit worden vergeten. Dat was ik niet alleen verplicht aan mijn vader, maar aan alle mensen die tijdens de ramp waren overleden. Natuurlijk waren er al heel wat artikelen en boeken verschenen over de ramp, maar die waren veelal feitelijk. Een persoonlijk relaas van binnenuit ontbrak. Hoe was het om een dergelijke ramp mee te maken? En: wat voor een effect had zo'n traumatische ervaring op de rest van je leven? Misschien zou ik er zelfs lotgenoten een hart mee onder de riem kunnen steken of hen kunnen aansporen oude wonden te laten helen... Toen mijn eerste autobiografische artikel in 'Volkskrant Magazine' werd gepubliceerd, had ik genoeg zelfvertrouwen voor het echte werk. Het viel perfect samen met het ingaan van mijn pensioen. Nu had ik de bagage én de tijd. De eerste stap was meteen de zwaarste: ik moest terug naar de plek die me jarenlang had achtervolgd in mijn nachtmerries: hét eiland."

DE BEVRIJDING!

"Wat volgde was een intense zoektocht die uiteindelijk meer dan zeven jaar duurde. Daarbij leek het alsof ik door iets groters werd geholpen,

De vader van Teuntje kwam tijdens de Watersnoodramp om het leven.

alsof het verhaal geschreven moest worden. Precies op de juiste momenten vond ik de informatie die ik nodig had. Van die ene, stokoude polderknecht op het eiland die samen met mijn vader die bewuste nacht op pad was gegaan, tot de stapel brieven in de kelder van mijn oom, die mijn moeder hem en zijn vrouw stuurde vlak vóór en na de watersnoodramp. Ieder geschreven hoofdstuk las ik voor aan mijn inmiddels blinde en hulpbehoevende moeder. Soms corrigeerde ze me, soms vulde ze me aan, soms knikte ze alleen. In het begin was ze ietwat terughoudend, maar naarmate de tijd vorderde, raakte ze er steeds meer van overtuigd dat dit verhaal geschreven moest worden. Toeval of niet, vlak vóórdat ik haar wilde vertellen over mijn bevindingen

omtrent de avond van de ramp en de dagen op zolder, blies ze haar laatste adem uit... Met het afronden van het verhaal is een enorme last van mijn schouders gevallen. De leegte in mij is gevuld en de nachtmerries zijn weg. Los daarvan heb ik bewezen wat ik altijd al wilde: kleine kinderen hebben wel degelijk herinneringen. Met het verschijnen van dit boek 'Een muur van water' kan het boek voor mij nu echt dicht." ■

Kijk voor meer informatie op eenwaternvanmuur.nl

WIN! TEUNTJES BOEK WINNEN? KIJK SNEL OP PAGINA 12!

MAX DOCUMENTAIRE

Dit jaar is het 65 jaar geleden dat de Watersnoodramp plaatsvond, waarbij in totaal 1.835 mensen verdronken. Een deel is nooit geïdentificeerd. Op verschillende plaatsen in Zeeland zijn die onbekende slachtoffers begraven.

In een bijzondere MAX-documentaire wordt een speciaal project gevolgd, waarbij door middel van DNA-onderzoek alsnog de identiteit van deze ongeïdentificeerde slachtoffers te achterhalen is. Kunnen de nabestaanden na al die jaren hun dierbaren een waardig graf geven?

De onbekende slachtoffers van de Watersnoodramp
VRIJDAG 2 FEBRUARI OM 19.25 UUR OP NPO 2